

Fred Kistenkas

GROTE TRAP

De grote trap is een vogelsoort die u waarschijnlijk vooral kent van een hilarisch beschreven doch kennelijk oersaai Hongaarse vogelreis uit *Dorrestijns Vogelgids*. De troosteloze halfnatuurlijke graslanden van de Hongaarse poesta's stelden landschappelijk en ook habitattechnisch niet veel voor, maar er liep wel een zeer imposante vogel rond: de trap. Jarenlang heb ik gedacht dat deze vogel model had gestaan voor het befaamde embleem van Liverpool FC en de *Liver Birds* op dat beroemde gebouw aan de Mersey, maar dat blijkt nu toch een doodgewone de aalscholver te zijn geweest. Mijn dochter, die voor een *Birdlife*-congres twee jaar geleden in Gödöllő op de poesta was, bevestigde die treurigheid van dit Hongaarse landschap en dat de trap inderdaad de enige echte bezienswaardigheid is want zeer grote en bijzondere vogel.

De Hongaren hebben handig gebruik gemaakt van die enige bezienswaardigheid in een overigens dus duffe streek: je kan een speldje kopen met een bruin-zwart veertje van de trap. Een must-have voor iedere vogelaar of natuurreiziger. Iedereen weet dan meteen dat je de ontberingen van dit stukje Hongarije hebt doorstaan en in de verte de trap hebt gezien. Daarmee zet men de poesta toch eventjes goed op de kaart als toch nog wel een beetje bijzonder gebied. Handige marketing-truc. Landschappelijk minder fraaie gebieden hebben wij ook. Matig landschap, zesminnetjes-natuur, maar nog wel de moeite van het beschermen waard. Ik ontvlucht altijd de drukte en herrie in Zeist door naar Woudenberg te mtb'en en de Gelderse Vallei in te rijden. Weliswaar saai cultuurlandschap, om niet te zeggen agrarisch productieland, maar het is er wel vele malen stiller en rustiger. Nog wel, want *Wombarg* (zo heet Woudenberg bij de locals, want hier schiet je van de opgefokte Randstad het Saksisch taalgebied in) wil gaan uitbreiden met giga-woonwijken en industrieterreinen. 'Straks krijgen we ook nog van die data-centers en andere ver-

fotos Fred Kistenkas

dozing. Kan dat natuurbeschermingsrecht van jou dat niet tegenhouden, Kistenkas?', vraagt de plaatselijke kapper aan mij. 'Nee', antwoord ik, 'het is hier nou eenmaal geen Veluwe met een zware beschermde Natura 2000-status. Jullie hebben geen habitattoets uit de Wet natuurbescherming. Het is hier geen Otterlof of Hoenderloo. Daar, op de Veluwe, een paar kilometer oostwaarts hebben ze dat wel'. Ja, de Gelderse Vallei doet ook veel te weinig om ons gebied te promoten, is het algemene gevoel in de kapperszaak.

Landschappelijk en habitat-technisch stelt de vallei misschien niet veel voor. Eutrofiëring, glyfosaat, megastallen lijken synoniem te gaan worden voor de Gelderse Vallei, zeker aan de Utrechtse kant. Toch zie je bij de Heiligenbergerbeek en de Lunterse Beek wel vaak de ijsvogel voorbijflitsen. Bij het Valleikanaal ter hoogte van de Bruinenburgersluis op de Grebbelinie is de kans bijna honderd procent. Volgens mij is de ijsvogel de grote trap van de Gelderse Vallei. Mooi vogeltje in matig landschap. Zou een blauw ijsvogelveertje als must-have-speldje dit gebied ook niet verder kunnen helpen?

fred.kistenkas@wur.nl

22 juni
OBN-webinar Input-van-nutriënten
www.natuurkennis.nl

22 juni
Symposium 'Heel Brabant bouwt natuurinclusief!'
www.vogelbescherming.nl

24 juni
Webinar power to the paling
www.ravon.nl

6 juli 2021
Cursus Basiskwaliteit natuur realiseren
www.naturio.nl

2 september
Jubileumbijeenkomst Pro Silva Nederland
www.knbv.nl

14 september
OBN-webinar Versnippering en connectiviteit
www.natuurkennis.nl

24 september
Beheerdersdag (online)
www.beheerdersdag.nl